

مجموعه اخبار

اداره خانه سی یک اوع ند جاده کیرده نمره 75

MEDJIMOUA - I-A HBAR

JO NAJ OTIDIEN

Bureau : 65 Grand Rue de Péra

ԱնՆ լինի բնին 120. — 6 այլը 66. — ԱնՆ լինի բնին 30. — Շէկիր բոսթապ 80 դրուչ տրի :

Տէրճ խորվէճէք իրանաթ իշին այրոճա բալարլըզ օլունուր :

Հագէթաւեա միւթէալլիզ խուսուսաա իշինՅ.ԹՈՂԱՅԵԱՆԱՄԻՐԱՃԱՄԱԹ օլունթ

Իտարէխոսէմիզ Պէ.յօղլունուա ճատաէյի քէպիրտէ թագսիմ՝ ճիվարնուա Նօ. 65

ԱՍՏՈՐՆԵ 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իօնիւմիւզաւէքի չարչէնպիւհ կիւնիւ, Ծնունդէ եօրթուսու օլմադ միւնաթիւթիւթ, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէմիզաւէ վէ սաաթիւթ, Կաթողիկոս-բաթրիք իւթիւթ, Կէթիւթի հաղիւթիւթիւթիւթ մուլթանթան սուրէթաւէ Գուստաւսը յէրիթ թագաւիս իտէճէքէքի մուզարէր տիր :

Հ. ՍԵՐՈՎՔԷ ՎԱՐԴ. ՏԵՐՎԻԶԵԱՆ

1891 մեր նորոգ մատենադրական պատմութեան մէջ տխուր յիշատակներ կը թողու : 1891 տարուոյ մէջ մենք կորստինք մե՛ծ հանճարներ : Պարոնեան, Ազամեան որոնց կը յաջորդէ Հ. Սերովքէ վարդ. Տէրվիշեան, որ առաջին անգամ մեր մէջ մտցուց համեմատական լեզուագիտութիւնը : Յանձն Տէրվիշեանին հայ գրագիտաց դասը կորոյս իւր ամէնէն աւելի ուսեալ, գերմանական լուրջ գիտութեամբ օժտեալ անդամ, որմէ ամենայն իրաւամբ կը սպասէր հայ գրականութիւնը մեծ և հմտալից երկասիրութիւններ : Հ. Սերովքէ վարդ. Տէրվիշեան, 1876էն սկսեալ կը զբիւր տեղական մամուլոյ մէջ լեզուագիտական յօդուածներ : Նորա կարծիքներն ու տեսութիւնները միշտ կը գնահատուէին շատ տեղէն, որոնց համակրութիւնը գիտցած էր ստանալ իւր սիրալիւր կենցաղավարութեամբն և ունեցած՝ բազմադիմի տեղեկութեամբն : Տէրվիշեան մեր նոր գրականութեան մէջ կը թողու այնպիսի պարապ մը, զոր ինչոյ համար կը կարօտինք իրեն նման անձնաւորութեանց : Ոսկեբերանի զպրօցին աշակերտ իրեն սեպհական հայերէն քաղցր լեզու մ'ունէր, որով իւր բանաստեղծութիւնը սիրով կը կարգացուէին : Գերմանական կրթութիւն ստացած, Հ. Սերովքէ Տէրվիշեան, յաջորդութեամբ կը քննադատէր նոր լոյս տեսած և իւր մասնագիտութեանը վերաբերեալ հեղինակութիւններն, որով ոչ սակաւ գնահատելի ծառայութիւններ կը մատուցանէր հեղինակ զբիւր, զորմէ ամէն առթիւ ալ մէջ կը քաջալերէր : Իբրեւ կրօնաւոր և իբրեւ քահանայ յանձին իւրում կը միացընէր այլ և այլ առաքինութիւնք բայց մանաւանդ խոնարհութիւնն, որով ոչ միայն կը հաճէր իւր թանկագին խորհուրդները տալ այլ նաեւ՝ ինքնին նիւթապէս և բարոյապէս կը պաշտպանէր զնորոգ հեղինակ և հրապարակագիրս : Բնական էր թէ այսպիսի ճիւղ օժտեալ անձնաւորութեան անանկալ մահը ցաւ կը պատճառէր ոչ միայն իւր ծանօթից և բարեկամաց այլ նաեւ Վիեննական Մըլխիթարեան Միաբանութեան, որ Տէրվիշեանի մահուամբ կը կորսնցընէ իւր անդամոց ընտրեալագոյնն ու գիտականը :

Հ. Սերովքէ վարդ. Տէրվիշեան, բնիկ Կ. Պոլսեցի էր և ծնած՝ 1845/ն : Տասն ու երեք տարեկան էր, երբոր մտաւ Վիեննական Միլիթարեանց Վանատունն : Միշտ յաջողակ և յառաջադէմ լեզուաց և ուսմանց մէջ, արդէն ի մանկութենէ ունէր սուր դատողութիւն և մեծ բաղձանք՝ լեզուաց, Բնական է թէ այս պիտի տղայ մը գրաւէր յինքն իւր մեծաւորաց մէջն ու համակրանքն և իւր ընկերաց մէջ միշտ մեծ ճոխութիւն կը վայէր : Արդէն ի մանկութենէ մեծ սէր ունէր իւր մայրենի բարբառոյն և դասական լեզուաց, զորմէ մեծ աշխատութեամբ ուսած էր և մշակած : 1866 ինքնահանդիսական ձեռնադրութիւն ընդունելով Հ. Սերովքէ, յայնմ օրէ ունեցու ընդարձակ ասպարէզ գործունէութեան Վիեննա, երկար տարիներ փիլիսոփայութեան դասատու էր և վարած՝ զանազան վանական ծառայութիւններ, մանաւանդ գրաւորական, կատարելապէս տեղեկ էր ոչ միայն նոր՝ այլ նաեւ բազմաթիւ հին լեզուաց : 13 լեզու գիտէր, որոնց մեծագոյն մասն ուսած էր առանձինն աշխատելով : Հմուտ էր ոչ միայն հայերէն, գաղղիերէն, իտալերէն, անգլիերէն և գերմաներէն լեզուաց, այլ նաեւ դասականաց մէջ գիտեր լատիներէն, յունարէն, արաբերէն, պարսկերէն, հրեայերէն, հնդկերէն, սանսկրիտ, զանդիկ լեզուները : Վերջին տեսններս կ'ուսուցնասիրէր նաեւ սեպհական գրերն, որոնց վրայ՝ իբրեւ նմոյշ՝ հրատարակեց հմտալից տեղեկութիւններ ամսօրեայ Հանդիսի մէջ, որ իւր լուրջ բովանդակութեամբ մեր ամսօրեայ առաջնակարգ թերթն է : Իւր հեղինանակած մատենից մէջ, Armeniaca և Հնդեւրոպական, ի մասնաւորի եւրոպացի գիտնոց գնահատման արժանացած էր որոնց հետ յաճախ ալ թղթակցութիւններ ունէր : Տէրվիշեան բաց ի հեղինակած և թարգմանած գրքերէն, կը թողու նաեւ բազմաթիւ ձեռագիրներ, զորմէ վաղահաս մահէն կիսկատար ձեռքէ տուաւ ի մասնաւորի Հնդեւրոպական ընդարձակ երկրորդ տպագրութիւնն, որուն համար՝ կ'ըսէր թէ՝ սկզբած էր ձեռնարկել իբրեւ խմբագրապետ գործեց արդիւնալից միայն մէկ տարի, և սակայն այս կարճ միջոցի մէջ ալ իւր հրատարակած լեզու հանդէսն արժանացաւ գնահատման, յորում կը հրատարակէր հմտալից յօդուածներ, երկրագունդի մէջ առաջին անգամ սկսաւ հրատարակել այնպիսի յօդուածներ, որ նոր էր մեր մէջ :

Ոչ միայն իբրեւ լեզուագէտ այլ նաեւ իբրեւ բանաստեղծ անմահ էր Հ. Սերովքէ Տէրվիշեան : Իւր գլուխ գործոցը կրնանք նկատել իւր մի ընդարձակ բանաստեղծական ձեռագիրը զոր նմանապէս չկրցաւ աւարտել : Բազմաթիւ ոտանաւորներ ունի, զորմէ վանական այլ և այլ տօնախմբութեանց առթիւ և Միաբանից համար գրած է :

Դարձեալ իբրեւ ձեռագիր թողած է նաեւ Hagemann գերմանացոյն փիլիսոփայութիւնն, զոր ազատ և քաղելով թարգմանած էր : Ինչպէս նաեւ հայերէն բառագիրք մը, յորում խնամով ժողոված է մեր ոսկեղարի գանձերը : Վերջապէս երկար կըլլար մի առ մի յիշատակել իւր ձեռագիրներն : Իւր մահն այնու մանաւանդ ցաւալի է որ թէ՛ անանկալ և թէ՛ կանխահաս էր : Ինչպիսի լուրջ երկասիրութիւններ պիտի չարտագրէր Տէրվիշեան, որուն գործելոյ ժամանակն արդէն մանաւանդ ասիլէ վրէժ պիտի սկսէր : Դարձեալ և Տէրվիշեան, Վիեննական Միլիթարեան Միաբանութեան երկու զարդերն էին, և զորմէ, ցաւալի զուգարկալութեամբ մը կորուսինք խիստ անանկալ եղանակաւ : Երկուքն ալ մե՛ծ հանճար, երկուքն ալ մե՛ծ և հազուադիւրս անձնաւորութիւններ :

Բազմատունեանց և Այտընեանց թիււոյն մէջ մենք ամենայն իրաւամբ կը դառնանք նաեւ զՀ. Սերովքէ վարդ. Տէրվիշեան, որ եթէ չերկասիրեց բազմաթիւ հատորներ, ի վերայ այս ամենայնի ունի իրեն յատուկ եղանակութիւնը — համեմատական լեզուագիտութիւն, որով նոր շրջան և ասպարէզ պարզեց մեր գրականութեան մէջ և եղաւ առաջինն հայ համեմատական լեզուագիտը :

ՅՈՂԱ. Յ. ԱՆՆ

Բերա, ի 23 դեկտեմբերի 91

Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՅՐԱԹԻՍԵԱՆԻ

Մէջքիւր խայրաթիւսնէ իտարէի միւհիլէրէմէսի թարափընտան կէօնտէրիմիշ տիր :

Հոգաբարձութիւն Անկեւանոցի Ս. Յաւորայ երախտապարտ սրտիւ կը հրատարակէ ընդունած նուէրներն և նուրատուաց անունները :

Ձեռամբ Ամեն. և Գերբը. Հոգեւոր Տեառն Բարերար ոմն Յ240) շր :

Մեծ. Գրիգոր էֆ. Սըտիրեան՝ 408.

Ոմն. Յաւորայ տօնախմբութեան Ս. Յաւորայ, 50 հաւ, 31 1/2 քաշ սեռ, 1260 կարկանդակ, և 3 քաշ շաքար :

Մեծ. Օննիկ էֆ. Համալեան՝ 6 քաշ ու ընկուզենի :

Վսեմ. Օննիկ պէյ Մսըրլեան՝ 1 մեծ քալօրիֆիլ վառարան :

Ոմն. 1 մեծ բանտիւլ ժամացոյց :

Մեծ. Ռուբէն էֆ. Թուրումսլաճեան՝ 12 հատ կանգեղաբարձ էթաթէր :

Ոմն 12 քաշ շաքարակ :

Չօպան օղլուի փոռն հաճագործը 40 քիլօ հաց :

Ազն. Օր. Սաթենիկ Գարագաշեան, կեղծ ծաղկանց փունջ մը :

Ազն. Օր. Սոֆի Երամեան, 2 քանալա բարձ :

Ազն. Տիկին Սոֆի Մանուէլեան՝ զոյգ մը ծաղկի թաղար յախճապակեայ և ազնիւ կերպասու կտորներ :

ԹԵԼԵԿՐԱՓ

Բարիս, 1. — Երւպաղը միւնասիպէթիլլէրէիսի ճիւղաւոր՝ հէյեթթի սիւֆէրաւը գապուլ իլլէմիշ տիր : Բարա հաղրէթլէրիլին վէքիլի թաւափընտան իրատ օլունան պիր նուլթա ճէվապէն Մ. Գանպօն հէյեթթի սիւֆէրաւըն ծրանաւիլէրէն տիսի հազգրնտա պէեան իլլէտիլլէրի հիսսիեալթ վէթէմէնիեալթ տան տօլաւը պէեանը թէյէքքիւր իլլէմիշ, վէ իւմիտ վէթէմէնի իթտիլի վէճէյէ, 1892 մէնէսի գարֆրնտա սուլհ ու սալահ պէրքէմալ օլարագ, հիւքիւմէթլէրիլն՝ մէնաֆիլ էգօնօմիլլէրէ վէ մէսալիլ մէտէնիլլէ իլլէ շալլաճագալարընը, վէ ծրանաւ հիւքիւմէթի մէմէթլէրիլն հուգուգ վէ ատաթընը լաւըգըյա պիլտիլի ճիւղիլլէ, սուլհ ու իթթիլլէթագը պէյն էլ տիւլէլ բօլիթիլլէթաւըն թէմալիլ մէյեալ պուլունտուղունու պէեան, վէ օլպապտէ հէյեթթի սիւֆէրաւ թէյէմիլլէթ միւքէրքէրէիլթա իթմիշ տիր : Պէրլին, 1. — Իմքէրաթօր պուլիլն հէյեթթի սիւֆէրաւը գապուլ իլլէտի :

Իթալիա վէ Ռուսիա էլլիլլէրի նաւիլաճըրգ սէպէպիլլէրէն մէջքիւրտէ հաղըր պուլունամատըրար : Իմքէրաթօրուն պու սըրաւա նուլթ իրատ իթտիլլինտէն մալիւմալթ ալընամամըլ տըր :

ՍԵՐ ՈՒՍՑԹԸՆ ԽԱՆԻՖԻ

ՍՐԵՆՆԱՐԻՄ զազէթաննն ըրվա-
նէթինէ կէօրէ. Ինկիթէրրա էր-
պապը բօլիթիգաւորնտան լօրտ Բան-
տօլֆ Զըրըլ բօլիթիգաւ էօմրինիւ
թէրքէ, աիլօմասի մէսլէքինէ
կիրմէք խուսուսընտա պէնանը ար-
զու իթմիլ, վէ պինապէրին Աֆրի-
գատան ապտէթինտէ Բէթրէսպուրկ
ինկիլիզ սէֆարէթի քէնտիսինէ
թէքիթօլունաճադ իմիլ: Պու ճիւմ-
լէ իլէ միւմաիլէյհին թէքիթի մէդ-
քիւրու գապուլ իտէճէկի չիւպհէլի
պուլունուօր: Տիկէր թարաֆտան
մէգքիւր զազէթաննն գանննա նէ-
գաւէն, ինկիլիզ պալ վէքիլ յօրտ Սա-
լիպըրի՝ ինթիմալքի աիլօրէն վէր-
միլ օլտուղու գարալարը թատիլէ
լիւզու՝ կէօրէճէք տիր: Շէօլլէքի
յօրտ Տըքիլին՝ Տէրիսաատէթ ճէ բէք
մաարուֆ օլտուղունտան, արզուի
ուժուժիէր տալէթ իտէն Բարիս
սէֆարէթինտէն ֆէրաղաթ իտէ-
պիլիքսէ, Պապը Ալի նէգաթինտէ ին-
կիլթէրա տէվլէթինէ միւքէմէլէն
իյֆաի վէքէպէթ իտէճէկի տէր-
քէար տրը:

Իսթանպուլ զազէթանը իսէ, պու-
րիվաթէթլէրին ճիւլէսինի ընտա
իտէրէք, Տէրիսաատէթ ինկիլթէրա
սէֆարէթինէ Պէրլին սէֆիլի Սըր
էալար Մալէթին թայիլին գարար-
լալարըլաճադ տէրէճէտէ պու-
լունտուղունտա պէնան իյլէմիլ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԹԵՎԱԶԻՆԱԹ

Պիթիւս վիլաթէթի տախիլինտէ
Մօթքի գազասը գայմադամըլը՝
Զարչէնպիհ գայմադամըլընտան
միւնֆասըլ Օսման Նաֆիլ էֆ. եէ:

Գասթամօնի վիլաթէթի տախիլին-
տէ Մէտէրնի գազասը գայմադամ-
ըլը՝ Ֆաթիսա գայմադամըլընտան
միւնֆասըլ Պէհմէթ էֆ. եէ:

Երզրում վիլաթէթի մէճիլիսի ի-
տարէ ազասընտան Տէրվիլ էֆ. եէ:
սանիէ սընքը միւթէմաիլի:

Գօնիա վիլաթէթի տախիլինտէ
Գարաժան գազասը գայմադամը
Մուսթաֆա Շիւքրի էֆ. եէ ըպիլա
ըր. թպլէրի թէվիլի:

Սաթիլ Նիսա խասթախանէսինէ
պաղը հէտիլէր վէ էճգա իթա ի-
տէն էճգաճը Մ. Գանձիւկէ Յիւն-
ճիւ Մէճիլի:

Իթֆաիլիէ ալալը գօմանտանը
ֆէրիդ Զէյնէնի բալա հաղիթլէ-
րինէ ալթուն վէ մէգքիւր ալալըն
տիկէր պաղը զապիթաննա կիւմիլ
Լիւնադաթ միտալէսը իհսան պուլ-
րուլուլ տուր:

Սաարազամ հաղիթլէրի էվլէլ-
քի սապաճ մապէյի Հիւմաեռնա
պիլաղէմէ, պաղը իրատաթը սէնիլ-
յէյի թէլադգը իթմիլէր տիր:

Շգօտրա վալիսի վէ ֆըրգաի
ասքէրիէ գօմանտանը Ապտիլ
Ֆէրիմ բալա հաղիթլէրի եալէ-
րանը հաղիթլի Շէհրիեարի սիլքի
ճէլիլինէ իտիալ պուլրուլ տուր:

Տիւնքի կիւն պէրմիլթատ ագտ
օլունան մէճիլիսի վիւքէլատա սէ-
րապէր վէ խարիճիլէ նաղըրը բա-
լալար հաղաթըլը նաթիգաճ օլմա-
լարը հասէպիլի հաղըր պուլունա-
մամըլար տուր:

Տէրիսաատէթ թէնպէրի ընթի-
միւտիլի ուժուժիս: Մ. տը Զօքէպ
էվլէլքի ալալամ վիլէնաեա կիթ-
միլ տիր:

Էվլէլքի կիւն չէհրիմիգէ 54
սանալը Մաուկէր թիւֆէկի վիրուտ
իտէրէք, Թօրհանէի ամիլէնէ թէս-
լիւ իտիլմիլ տիր:

Իթալիա սէֆիլի ճէտիտի Մ.
Բէսման ճէնապլէրի էվլէլքի կիւն
չըմէնտըֆէրլէ չէհրիմիգէ մուվաթը-
լէթլէ, լաղըմ կէլէնլէր թարաֆրի-
տան պիլիսթիգալ, արապա իլէ
Աեալ բալաթա իթալիա սէֆարէթ-
խանէսինէ կէլմիլէր տիր:

Ասքէրի մէքթէպլէրտէ պուլու-
նան ֆադիլ չալիքտանա պիլէր
չիթիթ գըլըգ ֆանէլալար իթա
օլլընմասին տալիլ իրատէի սէնի-
նէ չէրէֆսուտուր պուլրուլմալ
տուր:

Եռնանիսթանտա Պէլճիգալը
Բօլէնին ըրեաթէթի ալթընտաթի
գուժախիա թարաֆրնտան ինչա
իտիլմէքտէ օլան Գօրէնթ վէ Միլօս-
Գալաժաթօս չըմէնտըֆէր խաթթա-
լը իսթամ պուլմադտան թաթիլի
թէնտիլաթ իտիլմէքլէ, մէգքիւր ին-
չալթ ապէլաթլէնտա չալըլան 288
նէֆէր Օսմանլը ապէլէսինին եօլ
խարճըլը վէ սաիլէլէրի վէրիլէրէք
մէվլէթլէրինէ կէօտէրիլմէլէրինէ
իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր պուլ-
րուլմալ տուր:

Քէօմիլ ընթիլէրի, մէվսիմտէն
իսթիֆատէ իլէ քէմիլէրի ֆահիլ
ֆիեաթլէ սաթմադտան մէն իլին,
տէվալիլի պէլէտիլէ տախիլինտէ
պուլունան քէօմիլէրի մաղաղալա-
րընտա սաթլէլան քէօմիլ ֆիեաթլէրը
միւպէյիլին հէր կիւն Շէհրի էմանէ-
թինէ մալիւմաթ իթալար ուսուլ իթ-
թիլալ գըլընմալ տուր:

Մէնէ պալը օլմադ միւնասիպէ-
թիլլէ, Ավսթրիա սէֆիլի վէ մա-
տամաթ թարաֆրնտան, ճուժա
կիւնիւ սէֆարէթխանէտէ պիլիւք
պիլ զիեաթէթ վէրիլմիլ, վէ պուլնտա
Ավսթրիա-Մաճար թէպաթը միւ-
թէպէրանը, էգճիւմէ Բէթի միւտի-
լի ուժուժիսի գօմանտէօր տը Գօր-
նի, Շարք տէմիլ եօլլարը միւտիլի
ուժուժիսի Մ. Կրօսօյց, Լօյտ գուժ-
բանեաթը աճէնթէ վէքիլի գօման-
տէօր Լուչիօլլի վէ տիկէր պաղըլա-
րը հաղըր պուլունմալար տուր:

Բուժ բաթիլիլի ըրիւթպէթու
Նէօֆիլթօն էֆ. հաղիթլէրի, լթէ-
մալիլէ քէսպի աֆիլիլէլլէ, ճու-
ժա կիւնիւ Ֆէնէր բաթիլիլալանէ-
սինտէ ագտ օլունան մէճիլիսէ ըր-
եաթէթ իթմիլ տիր:

Վէնէտիկտէ թէճէմիլիւ մու-
գարըր օլան սըհիլիէ գօնֆէրան-
սընտան պահիս օլաթադ Կաղէթ
նամ զաղէթանա Վէնէտիկտէն եա-
ղըլան պիլ մէքթուպտա, ինկիլիզ
սէֆիլիլէրինին՝ Սիւլէյիլ գանալըն-
տա իճրաի թէֆիլիլ վէ մուալիէ-
նէտէն մուաֆ թուլթուլմալարնա
տալիլ ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարա-
ֆընտան վուգու պուլան թէքիլի-
լէրէ չէտիլտէն գարը կէլինմիլ, վէ
Ավսթրիանը՝ ինկիլթէրիլանն մէգ-
քիւր իտտալալարընը իլթիլալ ի-
տէճէկիլտէն գօրգուլտուղու ճի-

հէթլէ, էվրօբաթա սըհիլիլի ու-
ժուժիլիլին մուհաթաղալը իլին տի-
կէր տէվլէթլէրին մուսալիլիլէթ վէ
մուգալմէթի թալիլիլէ իտիլմիլ
տիր:

Տիեարպէրի վիլաթէթի գա-
պիլլէրինտէն միւճէտտէտէն իւլ
ալալ մուալին սիւարի էֆրատը
թէլէլ իտիլէճէկի կիլի, Մուսու-
լուն Արապ ալիլիլէրինտէն տալիլ
տիկէր ալալար թէլէլ օլունաճադ
արը, Պապը սէրասքէրի՝ չիմտիլ
հալտէ պու ալալարըն զապիլթիլ-
լին թէլէլ իլէ մէլլուլ օլմադ-
տա տուր:

Քէրմասթի վէ Միլալը գալ-
մադալըգարընտան իչար օլունտու-
ղունա կէօրէ, աիլիլէն եալան եաղ-
մուլարտան չիթիլթիլէթլէ Հիւժա-
եռնա եաղիլ կիւնիլ քէօլիլտէ սէլ
վուգու պուլարադ, իքի քէօրիլ-
եղըլմըլ վէ պիլ խալիլ աղնամը
սուլար ալալ կէօթիլմիլ տիր:

Ճուժա կիւնիւ, էօլլէտէն
սօնրա, իմանըլտա տէմիլ ալթ-
մըլ օլան իտարէի Մախսուսին
Պահըլ ճէտիլ նամ վաթօրու, հա-
միլ օլտուղու էսկի խարթուճարը
վէ սիլահարը պալալթալըլ էսնա-
տէ, վաթըր մէգքիլիլին պալ թա-
րաֆընտաթի անպարընտա հարիգ
զուհուր իթմիլ, վէ Թէրօնէի ա-
միլիլին պուլարը պիլ թուլու-
պաթը վաթօրը մէքիլիլէ եանալա-
րադ, տէօրթ աղըլտան անպարա
սու վէրմէնէ պալալմըլ, վէ Լիման
իտարէսինտէն տալիլ, իճալը հա-
լինտէ Մախսուսէ վաթօրունու գա-
րեա օլուրթմադ իւզըրէ պիլ մուլ
վէ պիլ ըմօրքէօր վաթօրալըլ իմ-
տաթա կէօնտէրիլմիլ, վէ Լօյտ գուժ-
բանիլալըն պալ աթան վէքիլի
գաթթան Լուչիօլլի տէ՝ գուժա-
նիլանն մուլ վաթօրու իլէ մահէլլի
գաղաթա եալտըմա չիթապան օլ-
մուլ, վէ իւլ սաալթ չալըլմադալ
ալթէլ սէօնտիլթիլէպիլինմիլ տիր:
Վաղը օլան խասարալթ ճէսիմ օ-
լուպ, հէման քեաֆֆէյի իքիլնի
մէվգի տալիլէլիլ եանմըլ, վէ ան.
պար տա բէք ֆէնա հալլէ կէլմիլ
տիր:

Գալաթանն էն մաթրուֆ լօ-
գանթալարընտան պիլիլինտէ, չը-
գան բէնչէնպիլի կիւնիւ, իքի նէ-
ֆէր Ֆրանսըլ ալթալթ արասընտա
պաղը մատտէտէն տօլաթը միւճա-
տէլէ զուհուր իտիլ, լաղըլտը իլէ
իլ կիլթաթէլէ աղմըլ, վէ նիհաթէթ
թապադ, գաթէհ վէ սալիլէ գը-
ըլմուսընա պիլիլալթիտար, անտէն
իքի խասմիլ էլ իլէ թէճալուղալը
մուհադգադ իքէն, օլէսնաթ լօ-
գանթաթա պուլունանլարտան իքի
ճէսուր քիմէ, ալթըլան գաթէհ
թապադ վէ սալիլէ իլ եէրլինէ
գայմաթաթա արաթա կիլիլիլէր,
վէ մէրգուլարը աթըրմըլար տուր:
Կէլէն չարչէնպիլի կիւնիւ Մա-
ղըրքէօլիլտէ վաթօր իսկիլէսի սա-
հիլինտէ սէթիլ բանթալօն կիլիլ-
միլ օլան վէ աթաղալընտա բօլթին
պուլունան պիլ նալ զուհուր իթ-
միլ տիր: Մէրգուլուն ճէպիլտէ
պիլ ճիլտան վէ ճիլտան տէրունի-
տէ էրմէնիլէ պիլ տօղթօրա իլ-

թապէն եաղըլմըլ պիլ մէքթուպ
պուլունաթադ, ճէսէտին թէաֆ-
ֆիլին իթմիլ օլտուղունա պաղըլըր-
ա, 5-10 կիւնտէն պէրու տէնիլտէ
գալմըլ, վէ եիլիլ կէօղիւ պէլլի-
սիլ պիլ հալլէ կէլմիլ օլտուղուն-
տան, քիմ օլտուղու թանըլմալըլ
իսէ տէ, կէլէնլէրտէ խանէսինտէն
ղալալալթ իթմիլ օլան Սաժաթիլա-
լը Պէրպէրեան նամ չալիս իտուկի
իսթիմալտէն օլմաթըլա, էլպիլիլտէ
ֆաթիլաթան կէօթիլթիլմէլ լաղը
հըքիլ իտիլթիլտէն սօնրա, տէֆն
իտիլմիլ տիր:

Սաժաթիլաթա ըսթասիօն ճաթ-
ճէսինտէ հաճի Գրիգորուն գահվէ-
սինտէ կէլէն կիճէ եաղմաճը թալիլ
իլէ Բալլի արասընտա պիլ միւնա-
ղաթ վուգու պուլուպ, Բալլի թա-
չիլի պըլադալ աղըր սուրէթտէ եա-
րալմըլ տուր: Ճարիհ տէրտէթ ի-
տիլալ, մէքուհըն տալիլ թէաալի-
պինէ իպիլտար գըլընմըլ տուր:

Կէլէն հաթթա ճուժա իլթէսի
կիճէսի, սաալթ 3 պուլուգտա, Օլ-
տու գաթաթաթը իսկիլէսինտէ պիլ
խալիլ էհալի վաթօրուն կէլմէսինէ
պէլմէլէթտէլ իքէն, իսկիլէ չէօ-
քիւպ, մէրգուլար տէնիլտէ տէօ-
քիլմիլլէր իսէ տէ, օլունան ֆէր-
եաթ ու ֆիլան իւզէրինէ, էթրաֆ-
տան եալտըմա եթթիլիլէրէք, ճիւմ-
լէսի տէ սալիլին գուլթալըլմըլ տուր:

ԻՅԱՍ

Տարիլէրտէն Անտրիգ Միլիթիսի-
նին թալէպի իւլէրինէ, Պէյօղլուն-
տա Հաճօրուլ չարըլընտա թիւճ-
ճարտան Անթիլաքի, վէ իսթան-
պուլտա Զարչիլ քէպիլտէ թէրլի
պալը սօղաղընտա մուգիլ թիւճ-
ճարտան Նիգօլա Միսօֆէթիլիլալի-
սին նայ. 30 թարիլիլտէն իթիլա-
լէն իթալալընա հիւքմ օլունմուլ
տուր:

ՆԻԶԱՄՆԱՄԷ

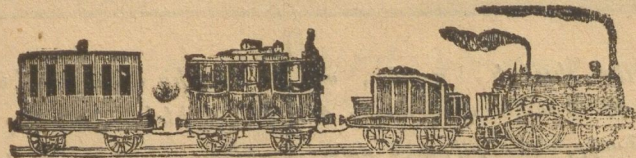
Կէօթիլէ մուճալթընա տալիլ թան-
գիմ իտիլալ, մէրլիլէթի աղթալմընա
պիլիլթիլալ իրատէի սէնիլէլէ հաղը-
թի Բաթիլան միւթէալլիլ վէ չէրէֆ-
սուտուր պուլրուլմալ օլան նիգաթմալ
սուրէթիլտէն մապաթ:

(Բիլիլիլ ճէտլէլ)

Սալա վէ զիլիլթ (ալ վէ սիւս) էսլի-
հաթըլա զիլրաթ նէվի կէօթիլիլէն թի-
ճարէթ էսլիլալըն վէ մուհիլմիլ վէ
էտէվաթըն մէմալիլ մահրուսէի Շա-
հանէն իտիլալ մէճադ տուր:

Իտիլալ մէճադ օլան էսլիլա
Էվլէլա, Լէֆօլ վէ Լանգաթթըլ վէ
սալիլ ուսուլտէ սալաթ մախսուս թէք
վէ չիթիլէ աղըլտան վէ եա գուլթուգ-
տան տօլար գալալ վէ եա չէլիլանէ
թիւֆէնլէր վէ գարապիլալար վէ Փը-
լանթալար. չու գաթաթ քի, գուլթը
ֆէվէրի 20 միլիլմէթրօնու թէճալուգ
թիւմէլէք մէլլուլ տուր:

Սանիլէն, հէր նէ չարտա վէ թուլտա
օլուր իսէ օլուն, անթիլալ էսլիլա իլէ
զիլիլթ էսլիլալը, եանի գուլթալը վէ
չաղմաղը վէ եալթո նալուր էստան
սիմու զէր իլէ միւքէլէն վէ եալթո
մուսանա օլմալը հէր նէվ թիւֆէնլէր
վէ գարապիլալար վէ Ֆիլանթալար վէ

ՇԱՐԳ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Տերաւատեք իշէ Գիշիշք—Չեքմէհէ արասընտա եօյնոշ քարիֆասը, 1891 Հոկտեմբեր 1 տէն իրիպարէն

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																							
ՄԹԱՍԻՕՆ ՏԵՐԱՍԱՏԵՔ		6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	
ԳԻՇԻՇԻՔ-ՉԵՔՄԵՀԵ		ՍԱՊԱՆ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԵՐ										ԱԳՇԱՍ	
Սթանպօլ		6 30	7 30	7 50	8 30	9 00	9 30	10 00	10 30	11 30	11 30	12 00	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	6 00	6 30	
Գուլ-գարու		6 39	7 09	7 39	8 09	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39
Ենի-գարու		6 43	7 13	7 43	8 13	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43
Սասնի		6 49	7 19	7 49	8 19	8 49	9 19	9 49	10 19	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 19	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49
Ենի գուլ		6 55	7 25	7 55	8 25	8 55	9 25	9 55	10 25	10 55	11 25	11 55	12 25	1 55	2 25	2 55	3 25	4 25	4 55	5 25	5 55	6 25	6 55
Մագրի-քէօյ		6 09	7 39	8 09	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39	7 09
Այ-Սթէֆանօ		6 18	—	8 18	—	—	—	—	—	11 18	11 48	12 05	—	2 15	—	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 34	7 10
Գիշիշք-Չեքմէհէ		—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 24	—	—
												Էյյա											

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																								
ՄԹԱՍԻՕՆ ՏԵՐԱՍԱՏԵՔ		5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51	
ԳԻՇԻՇԻՔ-ՉԵՔՄԵՀԵ		ՍԱՊԱՆ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԵՐ										ԱԳՇԱՍ		
Գիշիշք-Չեքմէհէ		—	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 06	
Այ-Սթէֆանօ		6 30	7 00	—	8 00	8 30	—	9 30	—	—	—	—	1 00	—	—	2 30	—	4 00	—	5 30	5 57	—	7 18	
Մագրի-քէօյ		6 40	7 10	7 39	8 11	8 40	—	9 40	10 10	10 40	11 38	12 24	1 10	—	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 40	7 43	
Ենի-գուլ		6 52	7 22	7 50	8 23	8 52	9 26	9 52	10 22	10 52	11 52	12 44	1 22	1 52	2 26	2 52	3 22	4 22	4 52	5 52	6 22	6 52	7 17	
Սասնի		6 56	7 26	—	8 27	8 56	9 29	9 56	10 26	10 56	11 56	12 48	1 26	1 56	2 29	2 56	3 26	4 26	4 56	5 56	6 26	6 56	—	
Ենի-գարու		7 02	7 32	—	8 33	9 02	9 34	10 02	10 32	11 02	12 02	12 54	1 32	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	5 02	6 02	6 32	7 02	—	
Գուլ-գարու		7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 08	8 06	
Սթանպօլ		7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 01	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 15	
ՎԻՍՈՒՆ																								

Հաճմի քիշիշք էշեա պիլա իսթիսնա հէր գաթարտա գապուլ օլունուր . — Հաճմի պիլաք էշեա ելիննէ պունլար անճագ Տերիսա տէթ իլէ Մագրի-քէօյ արասընտա քեալին մէվգըլէր արասընտա ամէտշիւտ իտէն թրէնլէր իլէ նաղլ վէ իրսալ օլունապիլէնէք տիր .
ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՇԻՐԻԵԹ

- Բէք ալեա տիւշիւնմիւշիւնիւղ, էֆէնտիւմ .
- Անճագ թէրթիպինի արգու իթտիկիւմ մէճմուա՝ ատի մէճմուալարտան օլմանեղ, զարիպ պիր չէյ օլմադ տրր .
- Պէնտէնիլին անլաեղը տա օ եօլտա տրր .
- Մ . տր Լիւսընայ չէօլլէ տէվամ իթտի .
- Թէքմիլ տիւնեա տա էն մաարուֆ ճանիլէրին գուլլանմըլ օլ-տուգարը մատտէլէրտէն պիր միւղէ թէշըլլ իտէնէեհիւմ .

Ժան Տիւֆուրուն կէօլլէրի, թէաճմուալի աղիմինտէն նալի ֆէվգէլատէ իրիլէտի, վէ Ժիւլ տը Լիւսընայ՝ չու հալի միւշա-հէտէ իթմէլէ, թէպէսսիւմ իլէ իֆատէսինէ պէր վէճհի աթի տէվամ իլլէտի .

— Քէնտի հէմճինսլէրինին վիճուտին օրթատան գալտըրմըլ օլան օ ճանիլէրին սիւահլարընը վէ սաիր ալէթլէրինի թօրլամագ իսթէրիւմ, վէ պունուն իշին հէր կէօնա մէսարիֆէ գաթլանըրըմ . Մէսէլա խանշէր, գամա, պըչագ, թիւֆէնք, բէվօլլէր, թապան-ճա, իբ, չէքիճ, վէլհասըլ ինսան թէլէֆինէ մախսուս հէր նէ էշեա գուլլանըրմըլ իսէ, ֆիքըրիւմ, պունլարտան միւրէքքէպ պիր միւղէ թէշըլլ տիր . Ֆիքըրիւմ անլաեօր՝ մուսուուղ .

— Անլաեօրում, լաքին զանն իտէրիւմքի, ճանի վէ գաթլիլէ-րին իշպու պիլհիւմէ ալէթլէրինին պիր եէրտէ ճէմի՝ կիւլէնէք պիր չէյ օլմաեաճագ տրր .

— Կիւլէնէք պիր չէյ օլմաը վազիֆէմ տէյլլ տիր . մագ-սէտիւմ՝ գաթլէն զարիպ պիր չէյ եաթմագ տրր . Պու եօլտա չէյ-լէրտէ հօճալարըմըլ պունունն ինկիլիլէրին պէօլլէ միւղէլէրի բէք չօգ տուր, վէ հէր պիրի ճէտիւմ գըլմէթ տէ եէրինտէ տիր . Եալընըգ պիր ճանինն ասըլմաըլ իշին գուլլանըրմըլ օլան պիր ի-բէ, ինկիլթէրա տա օթուգ պին ֆրանգ գըլմէթ թագտիր գը-լընմըլ տրր .

Բէք չօգ չէյլէր տիւշիւնտիւ իսէ տէ, տիւշիւնտիւկիւ թէրթիպա-թըն հէր պիրի՝ վագը օլմաճագ ճինսեթ ֆալիլինին քիւմ օլտու-ղունու իրաեէ իտէր էսէրլէր պրագտըրը ճիհէթլէ, տիւշիւնմէք-լիք զահմէթի հէման քիւլլէն պօչա կիթմէքտէ իտի .

Վէլհասըլ եօրկունլուգտան թագաթը գալմանեաճագ, պաշընը գալտըրտը, վէ եանընտա պունունն զագէթալարտան պիրինի ալըպ չէնտ տագըգա գատար կէօլ կէզտիրտի իսէ տէ, նէ օգուտուղու-նու քէնտիսի տէ պիլմէեօրտու . պատէհու պու զագէթալար պրա-գըպ, իքինճիսինի, իւշիւնճիւսիւնիւ էլէ ալտը, ֆագաթ տէօրտիւն-ճիւսիւնիւ, տիկէրլէրի կիպի սէքթէ աթմանեղ, ալըգ օլարագ գարընընտա պրագտը, վէ ֆէսատալէր թէրթիպաթըլլա զի-նինի եինէ մէշըլլ գըլտը .

Պիր սաաթ գատար տաճա տէրեալի թէֆէքքիւրաթա տա-լըպ, պիր արա, մէքըլըր զագէթատա միւնտէրիճ պիր իլան նա-գարը տիգգաթընա թէսատիւֆլէ, չու ճիւմլէրի օգուտու .

ԷՀԼԻ ՄԵՐԱԳԱ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

«Յունիսին 15 ինճի կիւնիւ Լօնտրատա, Ջապթիլէն նէգարէթի զապթ քիթապէթի տարիէսինտէ, պաշ քեաթիպին թաշթըր ըրեա-սէթինտէ օլարագ, սօն իքի սէնէ զարֆընտա մուհաքէմէ իտիլմիշ օլան ճինսեթթլէրին իսպաթը իշին թագաթիւմ վէ իրաեէ իտիլմիշ օլան մատտէլէր միւ զաէտէեէ վագ օլունաճագ տրր .

«Պու միւղաէտէտէ ֆէվգէլատէ զարիպ մատտէլէր պունունա-ճագ օլուպ, էքսէրիսի, պու միսիլլու էշեա էհլի մէրագընը թէաճ-ճիւպ վէ հալըլթէտէ պրագաճագ չէյլէր տիր .

«Էգըիւմէ պիր թէաթը օ տիւրպինի վար տըրքի, պունուն հագընտա տալթի ճինսիլէն էսնաօընտա բէք չօգ միւրէքքէպ չիլէլէրի պօչաթըլմըլ, վէ պու տիւրպինի Լօպ նամ ալիւմ վէ մէշ-հուր կէօլ հէքիմի թարաֆընտան իմալ իտիլմիշ տիրքի, մաքի-նաթը, մատամ Լօպուն ալըգը պունունն պիր ճէնթըլմէնի պիր սուրէթի զարիպէ վէ մախսուստէտէ թէլէֆ իշին եաթըլմըլ վէ միւ-ճիտի տէ պու իմալքէրտէսինին ճէզաօընը չէքմիշ տիր .

«Ջօգլար պու տիւրպին իշին պիւլեիւք միգտարտա պէտէլվէրի-եօրլար վէ հաթթա թիւսօ միւղէլանէսի մահիր տիրէքթօրու եիւքսէք ֆիեաթ թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, պիւլիւն էշեանըն